

Автор: Мамчур Наталія Анатоліївна, вчитель історії Прислуцького НВК,
Березнівського району, Рівненської області

Острозькі вежі

Тема: Острозькі вежі

Мета: розказати про вежі Острога, розказати про їх історію, прищеплювати любов до рідного краю.

Тип уроку: вивчення нового матеріалу

Хід уроку

1. Організаційний етап
2. Актуалізація знань умінь та навичок

Запитання до дітей - які ви знаєте замки?

Що є складовою замка?

3. Мотивація навчальної діяльності
4. Вивчення нового матеріалу

Острозький замок — розташований на вершині 20-метрового пагорба над долиною ріки Вілії, в районному центрі Острог, Рівненської області. Замок був побудований на місці дерев'яного укріплення зруйнованого монголо-татарами в 1241 році. Спочатку це була башта-донжон, яка тепер носить назву «Вежа Мурована». Замок був резиденцією князів Острозьких. Зараз на території Острозького замку розташований Острозький краєзнавчий музей.

Замок був оточений глибоким ровом, наповненим водою. Башти служили оборонною системою для замку: Мурована вежа, Кругла Вежа, Богоявленська церква-фортеця і Надбрамна башта (з 1905 року — дзвіниця)

Замок протягом XIV-XVI століть був родовим гніздом князів Острозьких - найбагатших магнатів Речі Посполитої тих часів і найбільшого свого розквіту досяг при Костянтині Івановичу Острозькому. Протягом століть замок неодноразово перебудовувався і модернізувався. Станом на 2014 р. ансамбль замку становлять Вежа Мурована (XIV століття), Кругла башта (XVI століття), Богоявленський собор (XV-XVI століття), надбрамна дзвіниця (1905) і фрагменти стін.

Вежа Мурована знаходиться в південно-східній частині замку. Після завершення будівництва в другій половині XIV століття являла собою донжон, в подальшому декілька разів перебудовувалася і остаточного вигляду набула в кінці XIX століття. Зараз башта являє собою трьохярусну споруду з пісковика і цегли, в плані наближається до прямокутника. З півдня, заходу і сходу укріплена контрфорсами, що з'явилися в XV-XVII століттях. З 24 серпня 1916 р. всередині вежі діє краєзнавчий музей.

Кругла башта розташована у південно-західній частині замку. Це трьохярусна споруда з каменю та цегли, укріплена трьома контрфорсами, кругла в плані з трапецієдальним вирізом з боку замкового двору.

Верхні яруси обох веж в кінці XVI століття набули ренесансного вигляду.

З напільної сторони терен замку був обведений оборонний муром, а з сторони міста стояла дерев'яна оборонна стіна з дерев'яною вежею. Згідно люстрації 1654 замок не мав надбрамної оборонної вежі, а брама була облаштована у оборонному мурі. Біля неї знаходилась звідна частина мосту, що вів до замку.

На території міста Острог, крім замку збереглися кілька об'єктів міських укріплень. До них відноситься Луцька надбрамна вежа і Татарська надбрамна вежа.

Обидві башти були побудовані у другій половині XV - початку XVI століть із піщанику. Це трьохярусні споруди в плані являють собою в плані з'єднання овала з прямокутником. Всередині Луцької башти з 1985 р. розташований музей книги. Татарська башта збереглася гірше, втрачена значна частина еліптичної частини будівлі.

5. Закріплення

Приємний мікрофон.

6. Підсумок уроку. Домашнє завдання